

Brussel, 24 november 2015
(OR. en)

14443/15

CULT 85
RELEX 957
DEVGEN 235

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	24 november 2015
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	13645/1/15 REV 1 CULT 76 RELEX 871 DEVGEN 215
Betreft:	Conclusies van de Raad over cultuur in de externe betrekkingen van de EU, met de nadruk op cultuur in ontwikkelingssamenwerking - Conclusies van de Raad (24 november 2015)

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies van de Raad over cultuur in de externe betrekkingen van de EU, met de nadruk op cultuur in ontwikkelingssamenwerking, die de Raad tijdens zijn 3428e zitting op 24 november 2015 heeft aangenomen.

Conclusies van de Raad over cultuur in de externe betrekkingen van de EU, met de nadruk op cultuur in ontwikkelingssamenwerking

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

1. ERAAN HERINNEREND dat in artikel 167, leden 3 en 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) de Unie en de lidstaten worden opgeroepen de samenwerking met derde landen en met de inzake cultuur bevoegde internationale organisaties te bevorderen, en de Unie wordt verzocht bij haar optreden uit hoofde van andere bepalingen van de Verdragen rekening te houden met de culturele aspecten, met name om de culturele verscheidenheid te eerbiedigen en te bevorderen;
2. BENADRUKKEND dat cultuur in de externe betrekkingen van de EU, met inbegrip van ontwikkelingssamenwerking, een van de prioriteiten is van de Europese agenda voor cultuur¹ en van latere werkplannen voor cultuur van de Raad²; en dat sectoroverschrijdende samenwerking belangrijk is om de samenhang tussen verschillende beleidsmaatregelen te vergroten zoals in een aantal recentelijk aangenomen conclusies van de Raad werd onderstreept³;
3. ERMEE REKENING HOUDEND dat overeenkomstig artikel 208 van het VWEU het beleid van de Unie op het gebied van ontwikkelingssamenwerking wordt gevoerd in het kader van de beginselen en doelstellingen van het externe optreden van de Unie en dat het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid van de Unie en dat van de lidstaten elkaar aanvullen en versterken;

¹ Ondersteund door de Resolutie van de Raad van 16 november 2007 over een Europese agenda voor cultuur (PB C 287 van 29.11.2007, blz. 1)

² Het meest recente daarvan is het werkplan voor cultuur (2015-2018) (PB C 463 van 23.12.2014, blz. 4).

³ De meest recente daarvan zijn de conclusies van de Raad van 26 november 2012 over cultuurbeheer (PB C 393 van 19.12.2012, blz. 8).

4. HERINNEREND aan de aanneming door de Verenigde Naties van Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling⁴, waarin uitdrukkelijk naar cultuur wordt verwezen in verschillende doelstellingen, en aan de conclusies van de Raad van 16 december 2014 over een transformatieve post 2015-agenda⁵, waarin wordt erkend dat cultuur, met inbegrip van het cultureel erfgoed van de wereld en de creatieve sectoren, een belangrijke rol kan spelen bij het tot stand brengen van inclusieve en duurzame ontwikkeling;
5. BENADRUKKEND dat de EU zich laat leiden door de universaliteit, de ondeelbaarheid, de onderlinge verbondenheid en de onderlinge afhankelijkheid van alle mensenrechten, of het nu burgerrechten, politieke, economische, sociale of culturele rechten betreft;⁶
6. ERAAN HERINNEREND dat de EU en haar lidstaten zijn toegetreden tot, en zich dus ook hebben verbonden tot de uitvoering van, het Verdrag van de Unesco van 2005 betreffende de bescherming en de bevordering van de diversiteit van cultuuruitingen, waarin *onder meer* wordt benadrukt dat cultuur als strategisch element in het ontwikkelingsbeleid moet worden geïntegreerd en dat culturele diversiteit pas beschermd en bevorderd kan worden wanneer mensenrechten en fundamentele vrijheden gewaarborgd zijn;

IS ERVAN OVERTUIGD dat cultuur deel moet uitmaken van een strategische en horizontale benadering van de externe betrekkingen en de ontwikkelingssamenwerking van de Unie, gelet op haar aanzienlijke vermogen om het beleid ter zake te versterken door bij te dragen aan de opbouw van langetermijnbetrekkingen op basis van contacten tussen mensen, wederzijds begrip, vertrouwen en geloofwaardigheid;

MET INACHTNEMING VAN de respectieve bevoegdheden van de Europese Unie en de lidstaten, alsmede van het subsidiariteitsbeginsel;

⁴ Op de top over duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties (New York, 25 tot en met 27 september 2015) werd Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling ("Onze wereld transformeren") goedgekeurd, met inbegrip van een pakket wereldwijde doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling (SDG's) dat in de plaats komt van de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling (MDG's),
<https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

⁵ Doc. 16716/14.

⁶ EU-mensenrechtenrichtsnoeren inzake vrijheid van meningsuiting online en offline (doc. 9647/14).

BENADRUKT HET VOLGENDE:

Met betrekking tot cultuur in de externe betrekkingen van de EU

7. Om het potentieel van cultuur als belangrijk onderdeel van de externe betrekkingen te verwezenlijken, moeten de inspanningen daartoe verder gaan dan het uitdragen van de diversiteit van Europese culturen, en moet een nieuw klimaat van dialoog, wederzijds luisteren en leren, opbouw van gezamenlijke capaciteit en mondiale solidariteit worden nagestreefd⁷, zoals aanbevolen in het kader van de voorbereidende actie op het gebied van cultuur in de externe betrekkingen van de EU⁸ en het verslag over cultuur en externe betrekkingen met China⁹.
8. Er is echter behoefte aan een betere coördinatie van de inspanningen ten behoeve van een strategische Europese benadering om cultuur op consistente en coherente wijze in de externe betrekkingen van de EU te integreren en ertoe bij te dragen dat de activiteiten van de Unie en die van de lidstaten elkaar aanvullen. Een dergelijke benadering zou, *onder andere*, thematische en geografische prioriteiten, realistische doelstellingen en resultaten, doelgroepen, gemeenschappelijke belangen en initiatieven, financiering, burgerparticipatie en uitvoeringsmodaliteiten omvatten.
9. Een strategische benadering op EU-niveau zou ook leiden tot een efficiëntere aanpak van de huidige uitdagingen, zoals de migratiecrisis, radicalisering en vreemdelingenhaat, de vernietigingen bedreiging van cultureel erfgoed en de illegale handel in cultuuroederen.

⁷ Dit is tevens in overeenstemming met de resolutie van het Europees Parlement van 12 mei 2011 over de culturele dimensies van het externe optreden van de EU.

⁸ De in 2012 door het Europees Parlement in gang gezette voorbereidende actie op het gebied van "Cultuur in de externe betrekkingen van de EU" werd in 2012-2013 uitgevoerd om bij te dragen tot de lopende beleidsreflectie en -ontwikkeling inzake het versterken van de rol van cultuur in de externe betrekkingen en om verdere werkzaamheden op dit gebied vooruit te helpen. Het eindverslag werd in 2014 gepubliceerd, <http://cultureinexternalrelations.eu/main-outcomes/>

⁹ Een strategie voor culturele betrekkingen tussen de EU en China: verslag van de deskundigen-groep voor culturele en externe betrekkingen - China (november 2012).

Met betrekking tot cultuur in ontwikkelingssamenwerking

10. Het bevorderen van beleidscoherentie is van essentieel belang voor ontwikkelings-samenwerking, gelet op de voorname rol die de lidstaten en de EU in dit verband en ook met betrekking tot Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling vervullen.
11. Cultuur is een essentieel onderdeel van de menselijke, sociale, economische en milieu-dimensie van ontwikkelingssamenwerking en bijgevolg een sleutelement van duurzame ontwikkeling, want:
 - dynamische culturele en creatieve sectoren in partnerlanden, waaronder cultureel erfgoed, kunnen bijdragen tot armoedebestrijding, aangezien zij belangrijke katalysatoren voor groei, werkgelegenheid, sociale samenhang en lokale ontwikkeling zijn,
 - cultuur en de bevordering en eerbiediging van culturele diversiteit spelen een belangrijke rol bij conflictpreventie, vredesopbouw en verzoening in conflict- en postconflictgebieden,
 - interculturele dialoog leidt tot een beter begrip en bevordert nauwere partnerschappen tussen belanghebbenden,
 - een onafhankelijke culturele en mediasector is een fundamentele voorwaarde voor de vrijheid van mening en meningsuiting, de culturele diversiteit, actief democratisch burgerschap en een duurzame democratische ontwikkeling,
 - de vaststelling van specifieke strategieën inzake cultuur en ontwikkelingssamenwerking leidt in een groot aantal sectoren tot meer doeltreffende en duurzame acties.

12. Maar om het krachtige potentieel van cultuur voor ontwikkelingssamenwerking ten volle te benutten, moet een meer geïntegreerde aanpak worden ontwikkeld waarbij culturele aspecten in ontwikkelingsprogramma's worden opgenomen en culturele actoren op langere termijn in plaats van incidenteel afdoende worden ondersteund.
13. Een dergelijke benadering zou, onder andere, op de volgende elementen kunnen worden gebaseerd:
- de erkenning van de waarde van cultuur op zichzelf en als motor van ontwikkelings-samenwerking,
 - de bepaling - op basis van een gemeenschappelijke visie op samenhang en consistentie - van praktische manieren om de culturele dimensie in sectorale ontwikkelingsprogramma's te integreren,
 - de ondersteuning van een gestructureerde langetermijnontwikkeling van de culturele en creatieve sectoren in partnerlanden, met name op het gebied van capaciteitsopbouw, cultuurbeheer en intellectuele-eigendomsregelingen,
 - de intensivering van inspanningen ter bescherming en vrijwaring van het materieel en immaterieel cultureel en natuurlijk werelderfgoed,
 - de bevordering van de rol van het onderwijs bij het stimuleren van pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid van mannen en vrouwen,
 - de vaststelling van een realistisch aantal prioritaire actiepunten dat regelmatig kan worden herzien om een duidelijk beeld te krijgen van de resultaten van projecten en hun bijdrage tot duurzame ontwikkeling, armoedebestrijding, sociale samenhang en groei en werkgelegenheid,

- de complementariteit tussen bestaande programma's en financieringsregelingen en -instrumenten van de Unie, de lidstaten en andere actoren en, waar passend, een verruiming van de mogelijkheden ter ondersteuning van culturele initiatieven daarin,
- een bottom-upaanpak die de nationale en lokale eigen verantwoordelijkheid bevordert en partnerlanden en alle andere belanghebbenden, met name ngo's, het maatschappelijk middenveld en de particuliere sector, daarbij betreft.

14. Met het oog op de toekomstige uitvoering en monitoring van de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling van Agenda 2030¹⁰ zou het van bijzonder belang zijn snel te reageren, opdat cultuur voldoende in aanmerking wordt genomen en in dit verband haar rol kan spelen.

VERZOEKT DERHALVE DE LIDSTATEN EN DE COMMISSIE OM:

15. Deel te nemen aan een ad-hocgroep die door Luxemburg bijeen zal worden geroepen. Deze groep werkt mee aan de voorbereiding van een concrete, empirisch onderbouwde en gedeelde langetermijnbenadering voor cultuur en ontwikkelingssamenwerking.

Om de samenhang van de acties van verschillende relevante actoren op het terrein te bevorderen, verzamelt de groep beste praktijken inzake cultuur en ontwikkelings-samenwerking, wisselt ze deze uit en onderzoekt ze empirisch bewijsmateriaal over het effect van cultuur op ontwikkeling.

De groep komt in eerste instantie voor de periode 2016-2017 bijeen, ze wordt informeel van aard en deelname is op vrijwillige basis. Ze zal toegankelijk zijn voor actoren uit de culturele en de ontwikkelingssector, met name de lidstaten (in het bijzonder de fungerende en toekomstige voorzitterschappen van de Raad), de Commissie, het Europees Parlement, relevante internationale organisaties die werkzaam zijn op het gebied van ontwikkeling en cultuur, partnerlanden, externe partners (met name het netwerk van nationale instituten voor cultuur van de Europese Unie - EUNIC), alsmede platforms van maatschappelijke organisaties en ngo's.

De resultaten van de werkzaamheden van deze groep worden voorgelegd aan de betrokken voorbereidende instanties van de Raad, met name die op het gebied van cultuur en ontwikkelingssamenwerking.

¹⁰ Met name doelstellingen 4 (streefdoel 4.7), 8 (streefdoel 8.9), 11 (streefdoel 11.4) en 12 (streefdoel 12.b).

EN VERZOEKT DE COMMISSIE:

16. cultuur als een specifiek onderdeel van het optreden op het gebied van ontwikkelings-samenwerking te versterken,
 17. tezamen met de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid een meer strategische benadering van cultuur in de externe betrekkingen te ontwikkelen die gebaseerd is op de bovengenoemde beginselen en die onder andere de artistieke vrijheid, de vrijheid van culturele expressie en de eerbiediging van culturele diversiteit en het culturele erfgoed ondersteunt, en deze aan de Raad voor te leggen.
-